

CSINTALAN ZSÓFIA

Kisléptékű légköri folyamatok elemzése és megjelenítése az ENVI-met system segítségével

A városi ember jól tudja, nyáron – különösen éjjel – legjobb a kertben vagy egy hétvégi házban tartózkodni, de még a szomszédos park is enyhülést nyújthat. A városban ugyanis sajátos klimatikus viszonyok alakulnak ki (városklíma), amelyek hőhullámok idején különösen megterhelőek lehetnek. Sok tényező együttesen jelentősen módosítja a városok klimatikus viszonyait a szabad térszínéhez képest (mint például: épületek, építmények, burkolatok fizikai jelenléte, a burkolatokon használt vízzáró anyagok (aszfalt, beton stb.) miatt megváltozott lefolyási viszonyok vagy az alacsony növényborítottság stb.). A globális felmelegedés egyik következményeként várhatóan emelkedik a hőhullámok száma és intenzitása is, ami a sajátos városi jelenségekkel összeadódva a városlakók számára egyre kedvezőtlenebb életkörülményeket jelent – elsősorban a nyári időszakban. Ez városrendezési és -tervezési szempontból új kihívást jelent! Szükségszerű, hogy a településszerkezeti, a szabályozási és beépítési tervekben, a zöldfelületi rendszertervezésben és a közút- és közműtervezés során az eddigieknél nagyobb hangsúlyt kapjanak a klimatikus szempontok. Ezen célok megvalósítása érdekében bizonyos modellek segítségével végezzük el a sugárzási viszonyok (illetve a Tmrt) és a bioklíma indexek alapadatbázisául szolgáló többi paraméter (hőmérséklet, légnedvesség, légáramlás) numerikus szimulációját. A számos mikroskálájú modell közül Európában az ENVI-met szoftvert alkalmazzák leggyakrabban város-bioklimatológiai célokra. Előadásomban egy általam kiválasztott közterület lemodellezésén keresztül szeretném ismertetni az előbb bemutatott modell számos oly fontos és jó tulajdonságát melyek felhasználásával jelentősen javulhatna a várostervezési munkálatok összessége.

DEÁK ÁDÁM

Gróf Pálffy József és a szabad királyi városok ügye az 1843/44. évi országgyűlésen

Előadásomban az 1843/44. évi országgyűlésen is felmerült szabad királyi városok ügyét vizsgálom gróf Pálffy József hozzászólásain keresztül. A városok országgyűlési helyzetének rendezése égető problémává vált már ekkora, ugyanis a jogaikat a megelőző évtizedekben alaposan megnyirbálták. A városi követeknek az volt a legfőbb gondjuk, hogy egyetlen kollektív szavazattal rendelkeztek, míg korábban városonként szavazhattak. Pontosan nem tudjuk, mikor következett be ez a csökkenés, de a kutatók abban egyet értenek, hogy az 1825/27. évi országgyűlésre ez a folyamat már befejeződött. A megyei nemesség azért volt ellenséges a városokkal szemben, mert azok a király hatalma alatt álltak, így jelentős befolyást tudtak elérni a törvényhozásban. Továbbá hivatkoztak arra is, hogy csak egy nagyon szűk réteg az, aki a város irányításába beleszólhat, a polgárság nagy része ki volt zárva a politikából, s ezt mielőbb rendezni akarták. Kitérek arra is, hogy milyen volt a szabad királyi városok helyzete az 1843/44. évi országgyűlés előtt.

Majd a városi kérdést ismertetem részletesen, nagyon sok jelentős javaslat született az átalakításra. Legelőször a be- és kikebelezés kérdését vitatták meg. Ennek nagyon volt a jelentősége, hiszen a városok olyan területeket is megszerezhettek, melyek a határain belül voltak, de nem ők felügyelték. A következő fontos kérdés a városok szabályrendelet-alkotási joga volt, mely éles vitákat generált. A főrendi tagok abban egyetértettek, hogy hozhatnak szabályrendeleteket a városok, abban viszont már nem, hogy felsőbb jóváhagyás előtt vagy után lehet végrehajtani azokat. A legnagyobb vitákat a városi szavazati jog és a polgári kvalifikációk kérdése váltotta ki, vagyis az, hogy milyen követelményeknek kellett megfelelni ahhoz, hogy polgárjogot kapjon valaki. A városi képviselők továbbra is a

városenkénti szavazatot pártolták, a Karok és Rendek és a főrendi tagok közül néhányan viszont nem támogatták, ők a belszerkezet rendezéséhez kötötték a szavazati jog szaporítását. Pálffy József a polgári kvalifikációk kérdését sérelmezte a legjobban, ugyanis a konzervatív főrendi tagok olyan magas cenzushoz kötötték a polgárjog megszerzését, hogy sokan nem lettek volna képesek teljesíteni a feltételeket. Ezek mellett bemutatom még a követválasztás problémáját, az adózás kérdését, valamint a büntetőjog és igazságszolgáltatás reformjára irányuló törekvéseket. Legvégül kitérek Pálffy József sérelmeire és kiábrándulására a városi kérdéssel kapcsolatban. Amikor már látta, hogy nincs esély a rendezésre, többször is keményen bírálta a konzervatívokat.

DROZDIK EVELIN

Az iszlám és a keresztény civilizációk összecsapása

A mai társadalom multikulturális, ami azt feltételezi, hogy az utcán bármely kultúrából érkező egyénnel találkozhatunk, legyen szó kínaiakról, muzulmánokról vagy egy tibeti szerzetesről. A találkozásoknak kétféle esete lehet. Az egyik, hogy az egyén ellátogat egy számára ismeretlen helyre. Bár a fogadó ország kultúrájának megismerésére alkalma nyílik, a helyiek számára szinte lehetetlen elkülöníteni az egyén kultúráját a saját jellemzőitől. Tehát nehéz sztereotípiákat alakítani, mint például, hogy a finnek keveset beszélnek, vagy az olaszok szeretik hangosan megvitatni az élet nagy dolgait, ami számunkra inkább a veszekedés hangszínével egyenlő. Azonban, ha egy nagyobb csoport látogat el ugyanarra a helyre, a helyiek számára körvonalazódik a viselkedésük és a szokásaik.

A kulturális teret nem lehet olyan pontosan meghatározni, mint megrajzolni egy országnak a határait, hiszen sokszor egy kultúra nem csak egy népet, nemzetet ölel fel, hanem országhatárokon is átnyúlhat vagy éppen csak egy adott ország területére korlátozódik.

A több mint két évezred során nem a migráció az első alkalom, hogy ez a két kultúra, az arab és a nyugati egymásnak feszül. Gondoljunk csak a poitiers-i csatára vagy akár a kereszties háborúkra. Bár azt mondják az idő mindenre gyógyír, azonban a régi sebek ott maradnak az utódok emlékezetében, és várnak a megfelelő pillanatra, hogy visszavágjanak. Ahhoz, hogy világos legyen számunkra e két nép, civilizáció, vallás ellentéte, kicsit mélyebbre kell ásunk, egészen az iszlám és a keresztény világ első találkozásáig. A VII. században a Földközi-tengernél történt meg az az esemény, ami talán a mai napig meghatározza e két nép, civilizáció egymáshoz való viszonyulását.

ERDEI STEFÁNIA

A *Pseudomonas putida* jellemzése és szerepe a környezetvédelemben

A *Pseudomonas putida* egy szaprofita talajbaktérium, mely metabolizmusát tekintve rendkívül sokoldalú, többek között ennek köszönhetően felhasználható különböző biotechnológiai célokra. A *Ps. putida* baktérium törzseinek genom mérete 5,7-6,3 Mb között van, ennek nagy része konzervált. Nem patogén természetű, tehát embert nem betegít meg. Kozmopolita elterjedésű, talajban, tenger-, és édesvizekben egyaránt megél. Optimuma semleges mind pH-ra, mind hőmérsékletre, sokféle enzimaktivitással rendelkezik, például oxaláz és lipáz aktivitással. Ez teszi lehetővé széleskörű felhasználásukat a mezőgazdaságban, környezetvédelemben és a biotechnológiában, például bioremedációban vagy kéméletes szennyvíztisztításban, ezen kívül fontos szerepet játszanak a mineralizáció folyamatában is.